

Bilag 12.

Indlæg ved åndssvageforsorgens pædagoggruppers foretræde for folketingets socialudvalg fredag den 10. april 1970.

Organisationer for åndssvageforsorgens pædagoggrupper vil gerne hermed over for folketingets socialudvalg fremsætte følgende synspunkter vedrørende forslag om oprettelse af en socialstyrelse.

Ved lov af 5. juni 1959 om for sorgen for åndssvage indførte man en nyskabelse i dansk administration, idet de 12 forsorgscentre fik en kollektiv, multidisciplinær ledelse. Selv om denne ledelsesform i starten voldte nogle vanskeligheder, har den nu fundet et fornuftigt leje, og man kan ikke i dag være i tvivl om, at denne ledelsesform er rigtig, specielt når det gælder et område som Statens Åndssvageforsorg med mange behandlingsformer. Denne nye styreform blev styrket af, at der i ledelsen for selve Statens Åndssvageforsorg også befandt sig repræsentanter af forskellig politisk og faglig observans. Der kan ikke herske tvivl om, at denne ledelsesform, folketinget har været medvirkende til at fremme, har skabt en god udvikling af åndssvageforsorgen i den forløbne tid, og den har sikret en ensartet service til de mange hjælp søgende forældre og børn rundt om i landet.

Vi må derfor betragte det som et tilbageskridt, hvis man i ledelsen af den nye socialstyrelse vil vende tilbage til et mere traditionelt ledelsessystem, hvor de behandlingsorienterede medarbejdergrupper ikke er repræsenterede. Vi foreslår derfor, *at man i en kommende socialstyrelse, som diskuteret i socialreformkommissionens betænkning, opretter tværgående behandlingsafdelinger dækkende hele socialstyrelsen.* Lederne af de forskellige behandlingskontorer vil da kunne træde sammen i et centralt lederteam. Fordelen ved et sådant system vil være, at der i socialstyrelsen vil blive indbygget en faglig kompetence til gavn for behandlingen af de handicappede, og den vil tilsikre ensartede

afgørelser på et højt plan samt en ensartet forsorgsudøvelse på lokalt plan.

Specielt for forsorgens undervisningssektors vedkommende bør det understreges, at undervisning af åndssvage nok skal give eleverne en viden — som det gøres i folkeskolen — men hovedopgaven for vort undervisningsvæsen er at give en pædagogisk påvirkning, der har til mål at ophæve eller nedsætte elevens forsorgsbehov. Dette indebærer store humane perspektiver og ganske væsentlige økonomiske besparelser, hvad de sidste års resultater til fulde har bevist.

Vi har i øjeblikket et undervisningsbehov for ca. 8.000 åndssvage børn i den undervisningspligtige alder, men heraf er der ca. 3.500 børn, som af økonomiske grunde ikke bliver undervist og derfor unødigt optager pladser på centralinstitutioner. Foruden børneundervisning findes der en aftenskole og voksenskole på over 2.000 elever.

Det drejer sig altså om et temmelig stort undervisningsvæsen, men hvis vi drager en sammenligning med folkeskolens ledelsessystem, ser vi en afgørende forskel, idet folkeskolens pædagoger er placeret centralt i ledelsessystemet både lokalt i kommunerne og amterne, men også centralt i undervisningsministeriets direktorat. Der åbenbares her ved en urimelig forskel mellem folkeskolens og åndssvageforsorgens ledelsessystem. Pædagogisk uddannede medarbejdere bør derfor på samme måde placeres i socialstyrelsens ledelse.

Disse fagfolk skal have *ansvaret* for, at socialstyrelsens prioriterende, koordinerende og planlæggende funktion kan udføres på en forsvarlig, saglig måde. Den pædagogiske afdeling i socialstyrelsen skal for at kunne fungere i det mindste med samme effekt som et amts skoledirektion have den konkrete afgørelse på bl. a. følgende områder: